22/05/2021

Τέσσερα μουσεία μαρτυρούν για τη Μάχη της Κρήτης

/ Παιδεία και Πολιτισμός

Συμπληρώνονται φέτος 80 χρόνια από την ιστορική Μάχη της Κρήτης και την επιχείρηση «Ερμής», όπως ονομάστηκε από τους Γερμανούς το σχέδιο για την κατάληψη του νησιού με τις επετειακές εκδηλώσεις να κορυφώνονται σε πολλά σημεία του νησιού.

Μετά από 80 χρόνια οι αγωνιστές της Μάχης δεν βρίσκονται στη ζωή, ωστόσο τα γεγονότα εκείνης της περιόδου παραμένουν «ζωντανά», μέσα από τα εκθέματα 4 μουσείων που βρίσκονται στην περιοχή των Χανίων.

Μουσεία στα οποία βρίσκονται συγκεντρωμένα χιλιάδες αντικείμενα και τεκμήρια από την ιστορική περίοδο της Μάχης της Κρήτης και της αντίστασης των Κρητικών και των συμμάχων κατά των εισβολέων και στη συνέχεια κατακτητών της Κρήτης.

Η έκθεση της Μάχης της Κρήτης στο Ναυτικό Μουσείο

Η έκθεση κειμηλίων από την Μάχη της Κρήτης αποτελεί μια ξεχωριστή ενότητα του Ναυτικού Μουσείου Κρήτης στο παλιό λιμάνι των Χανίων.

Στον χώρο αυτόν ο επισκέπτης «συναντά» στολές από τα συμμαχικά και γερμανικά στρατεύματα από την περίοδο της Μάχης κάθε είδους οπλισμό, χάρτες, αντικείμενα, διάφορα έγγραφα ενώ ξεχωριστά και ιδιαίτερα κομμάτια της συλλογής είναι ένα νυφικό από νήμα γερμανικού αλεξίπτωτου και ένα φόρεμα από τις ίνες τσουβαλιών που χρησιμοποιούσαν οι Γερμανοί για την τροφοδοσία τους.

Ο χώρος της Μάχης της Κρήτης αποτελεί το σημαντικότερο κομμάτι του Μουσείου με πολύ μεγάλη επισκεψιμότητα και φέτος που γιορτάζονται τα 80 χρόνια από την Μάχη της Κρήτης, όπως έκανε γνωστό μιλώντας στο ΑΠΕ -ΜΠΕ ο πρόεδρος του Μουσείου Μανώλης Πετράκης, το Μουσείο πήρε ως δώρο από τον Ελληνοαυστραλό Τζιμ Παπαδημητρίου έξι μεταλλικά, συλλεκτικά κουτιά για μπισκότα που δημιουργήθηκαν ειδικά για τα 80 χρόνια από την Μάχη της Κρήτης από την Ομοσπονδία Κρητικών συλλόγων Αυστραλίας και Νέας Ζηλανδίας και την Ομοσπονδία απομάχων Αυστραλίας.

Σε κάθε κουτί υπάρχουν εικόνες από την Μάχη της Κρήτης και πληροφορίες για τα γεγονότα εκείνης της περιόδου. Στο τμήμα του Μουσείου για την Μάχη της Κρήτης, υπάρχουν και πολλές δωρεές πολιτών από την Ελλάδα και το εξωτερικό

Το μουσείο καταφύγιο του Πλατανιά

Ένα από τα μουσεία ιστορικής μνήμης που θυμίζει την περίοδο της γερμανικής κατοχής στην Κρήτη βρίσκεται στην περιοχή του Άνω Πλατανιά.

Δημιουργήθηκε από εθελοντές και ιδιώτες με την πολύτιμη βοήθεια της τοπικής ενορίας του Αγίου Δημητρίου και με δωρεές πολλών μεταξύ των οποίων και του Γενικού Επιτελείου Ναυτικού.

Πρόκειται για έναν χώρο που αποτελούσε υπόγειο καταφύγιο των Γερμανών μετά την περίοδο της Μάχης της Κρήτης όπου φυλασσόταν όπλα και πυρομαχικά. Από το 1942 έως και το 1945 οι Γερμανοί μέσα από αυτές τις στοές έφταναν στα σημεία όπου υπήρχαν οι βάσεις τους για την αντιαεροπορική κάλυψη της περιοχής.

Μετά το τέλος της κατοχής, το υπόγειο καταφύγιο χρησιμοποιήθηκε ως αποθήκη από τους κατοίκους του Πλατανιά. Το 2010 μια ομάδα εθελοντών, με μπροστάρη τον Κυριάκο Λουρανδάκη κάτοικο του Πλατανιά και με τη συμπαράσταση του ιερέα του Αγίου Δημητρίου δίπλα στον οποίο βρίσκεται η είσοδος των στοών,

αποφάσισε να ιδρύσει το Πολεμικό Μουσείο του Πλατανιά.

Το Μουσείο – καταφύγιο έχει μήκος 200 μέτρα με 13 θαλάμους που έχουν διατηρηθεί στην αρχική τους μορφή. Οι επισκέπτες μπορούν να δουν μοναδικά εκθέματα από τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, δωρεές από το εξωτερικό, ιστορικές φωτογραφίες και αντικείμενα της εποχής της Μάχης της Κρήτης.

Στολές κράνη, οπλισμός, κρεβάτια, τραπέζια, δοχεία που χρησιμοποιούσαν οι Γερμανοί για την αποθήκευση καυσίμων και πολλά ακόμα αντικείμενα εκτίθενται στο χώρο.

Τα περισσότερα αντικείμενα προέρχονται από ιδιωτικές συλλογές. Οι δωρητές είναι περίπου 210. Σε κάποια σημεία υπάρχουν γραμμένα στους τείχους ονόματα Γερμανών στρατιωτικών που υπηρέτησαν στην περιοχή, γερμανικοί σταυροί και η σβάστικα το σύμβολο των Ναζί κατακτητών, ενώ στον εξωτερικό χώρο υπάρχει και οπλισμός εκείνης της εποχής όπως βλήματα αντιεροπορικών, δύο νάρκες θαλάσσης, τορπιλοσωλήνες και άλλα.

Το μουσείο στο Γαλατά

Μια ακόμα ιδιωτική συλλογή που καλύπτει την περίοδο από το 1669 μέχρι και το τέλος του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου το 1945, βρίσκεται στο χωριό Γαλατάς και ανήκει στον Στέλιο Τριπαλιτάκη.

Πυροβόλα, πυρομαχικά, κράνη, στολές, εξαρτύσεις, όπλα, τμήματα από Βρετανικά και Γερμανικά οχήματα, από άρματα μάχης, μοτοσικλέτες, κομμάτια από αεροσκάφη συνθέτουν την εικόνα της ιστορίας, μαζί με εκατοντάδες φωτογραφίες και έγγραφα, τα περισσότερα από την περίοδο της Μάχης της Κρήτης, αλλά ακόμα και από τον Μακεδονικό Αγώνα, όπου οι Κρητικοί είχαν δώσει ηχηρό «παρών» φιλοξενούνται στο χώρο. Περισσότερα από 40.000 αντικείμενα υπάρχουν στην συλλογή με το πιο σπάνιο είναι το σκέλος προσγείωσης βρετανικού μαχητικού «Μπρούστερ Μπάφαλο».

Στη συλλογή υπάρχουν και τμήματα από 18 διαφορετικά Γερμανικά ανεμοπλάνα καθώς και 500 γνήσιες αδημοσίευτες φωτογραφίες από την περίοδο του Μακεδονικού αγώνα μέχρι και τον Β’ Παγκόσμιο Πόλεμο.

Το μουσείο στα Ασκύφου Σφακίων

Στην ορεινή περιοχή των Ασκύφου Σφακίων ο Ανδρέας Χατζηδάκης διατηρεί μια πολύτιμη συλλογή που παρέλαβε από τον πατέρα του Γιώργο. Ο χώρος είναι γνωστός ως πολεμικό μουσείο Ασκύφου. Ο επισκέπτης του μουσείου μπορεί να δει

στους χώρους του εκατοντάδες τεκμήρια από την περίοδο της μάχης της Κρήτης, της γερμανικής κατοχής και της αντίστασης. Πιστόλια, περίστροφα, πολυβόλα, όλμοι, θαλάσσιες νάρκες και τορπίλες υποβρυχίων.

Ακόμα χειροβομβίδες διαφόρων ειδών, μέχρι βόμβες πολεμικών αεροπλάνων. Ερπύστριες και εξαρτήματα κατεστραμμένων τανκς έως έλικες και φτερά από πολεμικά μαχητικά τύπου «Στούκας». Εργαλεία και προσωπικά αντικείμενα καθημερινής χρήσης στρατιωτών, στολές, κράνη, λάβαρα.

Και τα 4 Μουσεία παρέμειναν κλειστά για το κοινό σε όλη την διάρκεια της πανδημίας.

Άνοιξαν ξανά τις πύλες τους και μάλιστα την περίοδο των επετειακών εκδηλώσεων για τα 80 χρόνια της Μάχης της Κρήτης.